

II Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, May/June 2018
(CBCS) (F + R) (2014-15 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT - II

Bhoja Prabandha, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit or Kannada or English.**

2) Answer Question No. I and VI in **Sanskrit only.**

I. समुचितम् उत्तरं लिखत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer :

1) भोजः कः ?

अ) सिन्धुलपुत्रः आ) मुञ्जपुत्रः इ) विष्णुशर्मापुत्रः ई) वत्सपुत्रः

2) विष्णुशर्मणः ग्रन्थः कः ?

अ) कथासरित्सागरः आ) हितोपदेशः इ) पञ्चतन्त्रम् ई) भोजप्रबन्धः

3) वत्सराजः कस्य देशस्य राजा ?

अ) अङ्ग आ) वङ्ग इ) कलिङ्ग ई) मगध

4) बुद्धिसागरः कः ?

अ) महाराजः आ) सेनापतिः इ) मुख्यामात्यः ई) अङ्गरक्षकः

5) जयन्तः कस्य पुत्रः ?

अ) वत्सराजस्य आ) मुञ्जस्य इ) सिन्धुलस्य ई) बुद्धिसागरस्य

6) लोभाविष्टो नरो कं हन्ति ?

अ) पशुं आ) राक्षसं इ) शिशुं ई) स्वामिनं

7) ब्राह्मणः कस्मिन् विषये पारङ्गतः आसीत् ?

अ) ज्योतिष्यशास्त्रे आ) छन्दःशास्त्रे इ) अलङ्कारशास्त्रे ई) गणितशास्त्रे

8) “यथा राजा तथा प्रजाः” - इति कः वदति ?

अ) मुञ्जः आ) सिन्धुलः इ) बुद्धिसागरः ई) ज्ञानसागरः

9) हितोपदेशे कति तन्त्राणि सन्ति ?

अ) चत्वारि आ) सप्त इ) दश ई) अष्ट

10) कल्पलता का ?

अ) विद्या आ) कला इ) विज्ञानम् ई) खेदम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

यावदादरु एरळु प्रश्नैरुणु लुक्कुरिसु :

Answer any two of the following :

1) भोजस्य राज्यप्राप्तिं वर्णयत ।

ಭೂಜನ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe about Bhoja's Rajyapraapti.

2) शकुन्त-मरालयोः प्रसङ्गं विवृणुत ।

ಶಕುಂತ-ಮರಾಲರ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe about the episode of Shakunta and Marala.

3) संस्कृत कथासाहित्यम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about Sanskrit Katha Sahityam.

III. गद्यभागस्य कन्नड/आङ्ग्ल भाषयां वा अनुवादं कुरुत ।

(1×12=12)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **Kannada** or **English**.

ततः सभायामासीनो बुद्धिसागरः प्राह राजानम् - 'देव, भोजस्य जन्मपत्रिकां ब्राह्मणं पृच्छ' इति । ततो मुञ्जः प्राह - 'भोजस्य जन्मपत्रिकां विद्येहि' इति । ततोऽसौ ब्राह्मण उवाच - 'अध्ययनशालायं भोज आनेतव्यवः' इति । मुञ्जोऽपि ततः कौतुकात् अध्ययनशालामलङ्कुर्वाणं भोजं भटैरानाययामास । ततः साक्षात्पितरमिव राजानमानम्य सविनयं तस्थौ ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

ततो वैराग्यमापन्नो वत्सराजो भोजं 'क्षमस्व' इत्युक्त्वा प्रणम्य तं च रथे निवेश्य नगराद्बहिर्घने तमसि गृहमागमय्य भूमिगृहान्तरे निक्षिप्य भोजं ररक्ष । स्वयमेव कृत्रिमविद्याविद्भिः सकुण्डलं स्फुरद्वक्त्रं निमीलितनेत्रं भोजकुमारमस्तकं कारयित्वा तच्चादाय कनिष्ठो राजभवनं गत्वा राजानं नत्वा प्राह - 'श्रीमता यदादिष्टं तत्साधितम्' इति ।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** sentences :

- 1) देव, लोकोऽयं मां सर्वज्ञं वक्ति । तत्किमपि पृच्छ ।
- 2) पुत्रवधः क्वापि न हिताय ।
- 3) देवि, मां मा स्पृश हा हा पुत्रघातिनम् ।
- 4) अप्रियस्य च पथ्यस्य वक्ता श्रोता च दुर्लभः ।

(2×4=8)

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** :

- 1) मुञ्जः ।
- 2) कालिदासः ।
- 3) बुद्धिसागरः ।
- 4) गोविन्दः ।

(2×2½=5)

VI. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

Answer in **Sanskrit**.

अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं लिखित्वा समासनाम लिखत ।

(5×1=5)

- 1) महाराजः ।
- 2) भुवनेश्वरीविपिने ।
- 3) अधर्मः । कं हन्ति ?
- 4) शंकरमरालौ । आ) राक्षसः
- 5) शूलपाणिः । विषये पारङ्गतः आसीत् ।
- 6) जन्मपत्रिका । आ) जन्मः शास्त्रे ।
- 7) राजभयम् । इति कः वदति ?
- 8) पञ्चवटी । आ) सिन्धुतः ।

(8आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत ।

- 1) सीता फलं खादति ।
- 2) तेन पाठः पठ्यते ।
- 3) बालः पत्रं लिखति ।

(2x2 1/2=5)

VII. कन्नड/आङ्ग्ल भाषायाम् अनुवदत ।

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.
Translate into English.

(1x5=5)

समग्रप्रपञ्चे धेनुं को वा न जानाति । अतीव साध्वी धेनुः मातेव अस्मान् रक्षतीति विवेकिनः सर्वे वदन्ति । अस्माकं पूर्वजाः गोभक्ताः आसन् । श्रीकृष्णः गोपालनमकरोत् । दिलीपादयः चक्रवर्तिनोऽपि गोसेवामकुर्वन् । गावः विश्वस्य मातरः । वयं सर्वेऽपि गोसेवां करवाम । गोसन्ततेः अभिवृद्धिं करवाम । गोभ्यः स्वस्ति ।

Describe about the legends of Shakunta and Marala.

3) संस्कृत कथासाहित्यम्

Write an essay about Sanskrit Katha Sahityam.

III. गद्यभागस्य कन्नड/आङ्ग्ल भाषायाम् अनुवदत ।

(2=1x2)

ततः अन्वयस्य अन्वयः प्रथमस्य - 'देव, भोजस्य जन्मपत्रिकां ब्राह्मणं मुनयः प्रथमं ब्राह्मणं ब्राह्मणं विप्रो हि इति । ततोऽसौ ब्राह्मण उवाच - अदित्यस्य पुत्रः कौतुकात् अध्ययनशालामस्तिङ्गुवाणं भोज साहसिकस्य जन्मपत्रिकां सविनयं तस्यौ ।

कन्नड/अङ्ग्ल/OR

ततो वैश्वदेवस्य अन्वयः प्रथमं 'क्षमस्व' इत्युक्त्वा प्रथमं तं च रथे निवेश्य तत्रैव तत्रैव गृहमागम्य तत्रैव भोजं स्वयमेव कुत्रिविधाविधिः कर्तव्यः । ततोऽसौ निमीलितमेतं ब्राह्मणं कर्तव्यं तच्चादाय कर्तव्यं राजभवनं गत्वा । श्रीमतां कर्तव्यं इति ।